

## **Hankintaoikaisuvaatimus, Salon opetuslautakunnan päätös 25.8.2026 §70 Koulukuvausten hankinta, Focusoiva Oy**

Opetuslautakunta 07.10.2026 § 80  
2839/02.08.00.06/2026

Valmistelija

kaupunginlakimies Niclas Sundman, niclas.sundman@salo.fi, 02 778 2059

Salon kaupungin sivistyspalvelut on pyytänyt tarjouksia 22.7.2026 päivätyllä tarjouspyynnöllä koulukuvausten hankinnasta ja opetuslautakunta on päätöksellään 25.8.2026 § 70 päättänyt hankkia koulukuvaukset seuraavilta hankintamenettelyssä kokonaistaloudellisesti edullisimmat tarjoukset jättäneiltä tarjoajilta: 1. Suomen Koulukuvaus Oy 2. Roifoto Oy 3. Pildikompanii OÜ ja 4. Aromitehdas Oy.

Hankintamenettelyssä tarjouksen jättänyt Focusoiva Oy on 7.9.2026 jättänyt kaupungille asiassa hankintaoikaisuvaatimuksen. Hankintaoikaisuvaatimuksessa Focusoiva Oy vaatii, että että Salon kaupungin opetuslautakunta poistaa 25.8.2026 § 70 tekemänsä koulukuvausten hankintapäätöksen ja käsittelee asian uudelleen.

Hankintaoikaisun vireilletulosta on ilmoitettu tarjoajille 11.9.2026 ja asianosaisille on varattu mahdollisuus tulla kuulluksi ennen hankintaoikaisuvaatimuksen ratkaisemista.

Hankintamenettelyssä ensimmäiselle sijalle valittu Suomen Koulukuvaus Oy on jättänyt vastineen hankintaoikaisun johdosta. Suomen Koulukuvaus Oy pitää hankintaoikaisua perusteettomana ja perustelee vastineessaan tarjouksensa hinnoittelua. Lisäksi hankintaoikaisuvaatimuksen johdosta vastineet jättivät hankintamenettelyssä valitsematta jääneet tarjoajat Kuvaverkko Oy ja Studio Wiik Ay. Kuvaverkko Oy ja Studio Wiik Ay yhtyvät vastineissaan hankintaoikaisussa esitettyyn ja katsovat, että hankinnan kilpailutus tulisi järjestää uudelleen. Asianosaisten lausunnot ovat kokousasian oheismateriaalina.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa vaaditaan, että ennen uuden hankintapäätöksen tekemistä hankintayksikön tulee selvittää valituiksi tulneiden tarjoajien poikkeuksellisen alhaisilta vaikuttavien tarjoushintojen perusteet sekä varmistua siitä, että palveluntuottajat kykenevät toteuttamaan koulukuvauspalvelun ja myymään tarjousvertailuun sisältyneet tuotteet huoltajille tarjouspyynnössä edellytetyillä hinnoilla ja ehdoilla koko sopimuskauden ajan.

Hankinnassa on ollut kysymys hankintalain mukaisen palvelujen käyttöoikeussopimusten kynnysarvon alittavasta pienhankinnasta ja käyttöoikeussopimuksesta. Pienhankintojen kilpailutus jää hankintalain soveltamisen ulkopuolelle, minkä johdosta ne voidaan toteuttaa kevyemmillä menettelyillä, eikä hankintalain säännöksiä noudateta sellaisenaan. Pienhankintojen osalta sovelletaan kaupungin hankintaohjetta. Hankintalain 135 §:n mukaan hankintaoikaisua sovelletaan kuitenkin myös sellaisen hankintayksikön päätöksen tai muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun korjaamiseen, johon ei muutoin sovelleta hankintalakia.

Hankintaoikaisuvaatimuksen perusteluina on esitetty erinäisiin seikkoihin viitaten voittaneiden tarjousten hintojen alhaisuus ja epäily tarjoushintojen toteuttamiskelpoisuudesta. Hankintaoikaisuvaatimuksen ydinkysymyksenä on todettu se, voidaanko hankinta tosiasiallisesti toteuttaa näillä hinnoilla tarjouspyynnössä ja sopimusluonnoksessa määrättyin ehdoin, vai

perustuvatko tarjoukset siihen, että tappio katetaan kilpailutuksen ulkopuolisista tuotteista ja että asiakkaat käytännössä ohjataan ostamaan niitä.

Hankintalain 96 §:n mukaan hankintayksikön on vaadittava tarjoajalta selvitys tarjouksen hinnoista tai kustannuksista, jos tarjous vaikuttaa poikkeuksellisen alhaiselta ja hankintayksikkö voi hylätä hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden hinnaltaan tai kustannuksiltaan poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen, jos tarjoajan antama selvitys ja muu toimitettu näyttö ei tyydyttävästi selitä tarjottujen hintojen tai kustannusten alhaista tasoa. Hankintalain 96 §:ää sovelletaan kuitenkin vain EU-kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa.

Hankintalain 96 §:n mukaista hankintayksikön velvollisuutta pyytää tarjoajalta selvitystä tarjouksen poikkeuksellisen alhaiselta vaikuttavista hinnoista tai kustannuksista ei sovelleta käsillä olevaan hankintamenettelyyn, koska hankintalakia ei sellaisenaan sovelleta hankintalain ulkopuolelle jääviin pienhankintoihin, eikä kyseistä säännöstä sovelleta myöskään muutoin hankintalain soveltamisalaan kuuluviin EU-kynnysarvot alittaviin hankintoihin taikka käyttöoikeussopimuksia koskeviin hankintoihin.

Hankintoaikaisuvaatimuksen perusteluissa on viitattu markkinaoikeuden ratkaisuun MAO:H277/2021, jossa oli kysymys Oulun kaupungin koulu- ja päiväkotikuvauksista. Tapauksessa hankintayksikkö oli pyytänyt tarjoajilta selvitystä poikkeuksellisen alhaisista hinnoista ja voittaneet tarjoajat olivat toimittaneet hankintayksikölle pyydetyn selvityksen ja esittäneet muun ohella, että kate saadaan lisätuotteiden myynnistä. Hankintayksikkö ei ollut sulkenut tarjoajia tarjouskilpailusta. Tapauksessa markkinaoikeus ei pitänyt hankintayksikön menettelyä virheellisenä. Markkinaoikeus totesi, että hankintalain 96 §, jossa on säädetty hankintayksikön velvollisuudesta pyytää tarjoajilta selvitystä poikkeuksellisen alhaisista hinnoista, ei tule asiassa sovellettavaksi siitä huolimatta, että hankintayksikkö on pyytänyt voittaneilta tarjoajilta lisäselvitystä tarjoushinnoista. Kysymys oli käyttöoikeussopimusta koskevasta hankinnasta ja kyseistä hankintalain säännöstä ei sovelleta kynnysarvot ylittäviäkään käyttöoikeussopimuksia koskeviin hankintoihin.

Hankintoaikaisuvaatimuksessa on edellä mainittuun oikeustapaukseen viitaten todettu, että käsillä oleva tapaus eroaa oikeustapauksessa käsitellystä tilanteesta olennaisella tavalla, koska Salon kaupunki on itse sisällyttänyt hankinnan tarjouspyyntöön nimenomaisen kohdan ”Poikkeuksellisen alhaiset hinnat” ja kuvannut siinä menettelyn, jolla poikkeuksellisen alhaisten hintojen toteuttamiskelpoisuus voidaan selvittää.

Käsillä olevassa hankinnassa tarjouspyynnössä on todettu, että ”hankintayksikkö voi pyytää tarjoajalta selvitystä tarjouksen hinnoista tai kustannuksista, jos tarjous vaikuttaa poikkeuksellisen alhaiselta”. Sanamuotonsa mukaisesti mainitun kohdan perusteella kaupungilla on hankintayksikkönä ollut hankintamenettelyssä *oikeus* pyytää selvitystä poikkeuksellisen alhaiselta vaikuttavista hinnoista ja kustannuksista, mutta hankintayksiköllä ei kuitenkaan ole ollut velvollisuutta tähän.

Edellä mainitut seikat hankintalain säännösten soveltuvuudesta sekä tarjouspyynnön muotoilusta huomioon ottaen asiassa ei ole menetelty virheellisesti, kun tarjoajilta ei ole pyydetty selvitystä tarjoushinnoista.

Lisäksi hankintayksikkö toteaa, että hankintayksiköllä on tarjouspyyntöä julkaistaessa ollut pääpiirteittäin tiedossa hankinnan hintataso ja markkinatilanne. Hankintayksikkö on ennen kilpailutuksen aloittamista tehnyt markkinakartoitusta, jonka perusteella hankinnan hintataso ja toteutusvaihtoehdot ovat olleet tiedossa, eivätkä nyt tarjotut hinnat poikkeaa

näistä erityisen olennaisesti. Samoin hankintayksikön aikaisemmin kilpailuttamassa koulukuvausten hankinnassa tarjotut hinnat ovat olleet osin nyt käsillä olevaa kilpailutusta alhaisempia ja vastaavia hankintoja on myös muissa hankintayksiköissä.

Nyt kysymyksessä olevan hankinnan kilpailutus käynnistettiin ensin toukokuussa 2026, mutta se keskeytettiin ja kilpailutus käynnistettiin uudelleen. Tässä uudessa kilpailutuksessa hankintayksikkö on pyrkinyt nimenomaisesti saamaan aikaan kilpailua eri tarjoajien välillä ja lisännyt vaatimuksia tarjouspyyntöön hankinnan kohteen osalta. Tarjoajat ovat itse päättäneet ja arvioineet, millä hinnoilla jättävät hankintaan tarjouksen. Hankintayksikkö on toiminut huolellisesti ja selvittänyt hankinnan tilannetta ennen kilpailutuksen tekemistä.

Hankinta toteutetaan ja hankintasopimukset tehdään hankintamenettelyn perusteella voittaneiden tarjoajien kanssa tarjouspyynnössä kuvattujen menettelyjen ja vaatimusten sekä hyväksytyjen tarjousten mukaisesti. Tarjoaja vastaa antamastaan tarjouksesta sekä siitä, että hankinnan kohteena oleva palvelu toteutetaan tarjouspyynnön, tarjouksen ja hankintasopimuksen mukaisesti.

Edellä valmistelussa todetut seikat huomioon ottaen hankintamenettelyssä ei ole tapahtunut virhettä eivätkä hankintaoikaisuvaatimuksessa esitetyt seikat anna aiheita hankintapäätöksen muuttamiselle.

Esittelijä

Sivistyspalveluiden johtaja

Päätösehdotus

Opetuslautakunta päättää hylätä hankintaoikaisuvaatimuksen perusteettomana edellä valmistelussa esitetyin perustein.

Päätös

Opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Merkittiin, että tämän asian osalta oli kokouksessa Teamsin kautta läsnä kaupunginlakimies Niclas Sundman. Sundman poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 17.07.

Tiedoksianto

Asianosaiset